

Számvitel alapjai

II. ELŐADÁS A SZÁMVITEL VAGYONFELFOGÁSA

Dr. Pál Tibor

2015.09.20.

A vállalkozás vagyona

Kettős vetület

1. Az újrateermelési folyamat
mely szakaszában
van a vagyon?

2. Honnan származik
ez a vagyon rész?

Rendeltetés szerint
ESZKÖZÖK

Eredet szerint
FORRÁSOK

A vagyon kimutatása

Aktívák

Mérleg ...

Passzívák

A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

- I. IMMATERIÁLIS JAVAK
- II. TÁRGYI ESZKÖZÖK
- III. BEFEKTETETT

D, SAJÁT TŐKE

- I-II. JEGYZETT TŐKE
- III-VI. TARTALÉKOK
(TŐKE-, EREDMÉNY-,
ÉRTÉKELÉSI-)

$$\Sigma \text{ Eszköz} = \Sigma \text{ Forrás}$$

- II.
- III. ÉRTEKELÉSI TARTALÉKOK
- IV. PÉNZESZKÖZÖK

C. AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

- II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖT.
- III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖT.

G. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

A mérleg jellemzői

- Vagyonkimutatás (kétoldalas vagy lépcsőzetes)
- Adott időpontra vonatkozik (üzleti év fogalma!)
- Az eszközöket és forrásokat pénzben fejezi ki
- Tagolása előírt (összehasonlíthatóság)
- Mérlegegyezőség (az eszközök és források értéke egyenlő – **AXIÓMA**)

Éves beszámoló mérlege

Hármas mélységi tagolás:

A. MÉRLEG FŐCSOPORT

I. MÉRLEG CSOPORT

1. Mérleg sor

(Egyszerűsített beszámolónál főcsoport- csoport tagolás)

A mérleg főcsoportjai

Eszközök

Mérleg ...

Források

A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

B. FORGÓESZKÖZÖK

**C. AKTÍV IDŐBELI
ELHATÁROLÁSOK**

D. SAJÁT TŐKE

E. CÉLTARTALÉK

F. KÖTELEZETTSÉGEK

**G. PASSZÍV IDŐBELI
ELHATÁROLÁSOK**

A. BEFEKTETETT ESZKÖZÖK

Befektetett eszközként olyan eszközt szabad kimutatni, melynek az a rendeltetése, hogy a vállalkozás tevékenységét **tartósan**, legalább egy éven túl szolgálja (értékhatártól függetlenül).

B. FORGÓESZKÖZÖK

Minden vagyonelem, mely (rendeltetésszerű használat alapján) a befektetett eszközök közé nem sorolható.

Ezek lehetnek:

- készletek,
- követelések,
- értékpapírok és
- pénzeszközök.

C. AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

Az évek között áthúzódó (két vagy több évet érintő) gazdasági események eredményre gyakorolt hatásának arányossá tétele miatti korrekciós tétel.

(Ha eredményt **növelő** a tétel, akkor **aktív** időbeli elhatárolásról beszélünk.)

D. SAJÁT TŐKE

Olyan tőkerész, amelyet

- a tulajdonos időkorlátozás nélkül bocsát rendelkezésre, illetve az eredményből hagyja a vállalkozásban (felhasználásáról, mozgásairól a vállalkozás dönt),
- jogszabály idesorol,
- eszköz átértékelés során kimutat a gazdálkodó.

E. CÉLTARTALÉKOK

Az adózás előtti eredmény terhére képzett tartalék a tárgyidőszakból eredő, de a következő év(ek)ben várhatóan jelentkező **kötelezettségek, költségek és ráfordítások** fedezésére.

F. KÖTELEZETTSÉGEK

Kötelezettségek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb **szerződésekből** eredő, pénzformában teljesítendő elismert fizetések, amelyek a szállító, vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönző által már **teljesített**, a vállalkozó által **elfogadott, elismert** szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz kapcsolódnak.

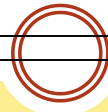
G. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

Az évek között áthúzódó (két vagy több évet érintő) gazdasági események eredményre gyakorolt hatásának arányossá tétele miatti korrekciós tétel.

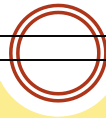
(Ha eredményt **csökkentő** a tétel, akkor **passzív** időbeli elhatárolásról beszélünk.)

A/I. IMMATERIÁLIS JAVAK

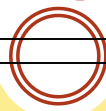
1. Alapítás - átszervezés aktivált értéke
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke
3. Vagyoni értékű jogok
4. Szellemi termékek
5. Üzleti vagy cégérték
6. Immateriális javakra adott előlegek
7. Immateriális javak értékhelyesbítése

A/II. TÁRGYI ESZKÖZÖK

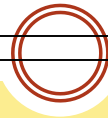
1. Ingatlanok, kapcsolódó vagyoni ért. jogok
2. Műszaki berendezések, felsz. járművek
3. Egyéb berendezések, felsz. járművek
4. Tenyészállatok
5. Beruházások, felújítások
6. Beruházásra adott előleg
7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése

A/III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK

1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban
3. Tartós jelentős tulajdoni részesedés
4. Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban
5. Egyéb tartós részesedés
6. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban
7. Egyéb tartósan adott kölcsön
8. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír
9. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése
10. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete

B/I. KÉSZLETEK

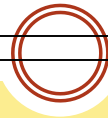
1. Anyagok
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek
3. Növendék-, hízó- és egyéb állatok
4. Késztermékek
5. Áruk
6. Készletre adott előlegek

B/II. KÖVETELÉSEK

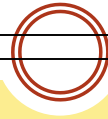
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)
2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
3. Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
4. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
5. Váltókövetelések
6. Egyéb követelések
7. Követelések értékelési különbözete
8. Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

B/III. ÉRTÉKPAPÍROK

1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban
2. Jelentős tulajdoni részesedés
3. Egyéb részesedés
4. Saját részvények, saját üzletrészek
5. Forgatási célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
6. Értékpapírok értékelési különbözete

B/IV. PÉNZESZKÖZÖK

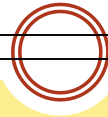
1. Pénztár, csekkek
2. Bankbetétek

C . AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása
3. Halasztott ráfordítások

D. SAJÁT TŐKE

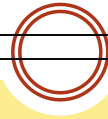
- I. JEGYZETT TŐKE**
- II. JEGYZETT, DE BE NEM FIZETETT TŐKE**
- III. TŐKETARTALÉK**
- IV. EREDMÉNYTARTALÉK**
- V. LEKÖTÖTT TARTALÉK**
- VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK**
- VII. ADÓZOTT EREDMÉNY**

Eredménykategóriák

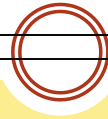
- (=) A. Üzemi (üzleti) tev. eredménye**
- (±) B. Pénzügyi műveletek eredménye**
- (=) C. Adózás előtti eredmény**
- (-) Adófizetési kötelezettség**
- (=) D. Adózott eredmény**

E. Céltartalékok

1. Céltartalékok a várható kötelezettségekre
2. Céltartalékok a jövőbeni költségekre
3. Egyéb céltartalék

F/I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK

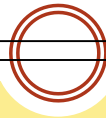
1. Hátrasorolt köt. kapcsolt vállalkozással szemben
2. Hátrasorolt köt. jelentős tulajdoni viszonyban lévő vállalkozással szemben
3. Hátrasorolt köt. egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
4. Hátrasorolt köt. egyéb gazdálkodóval szemben

F/II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök
2. Átváltoztatható és átváltozó kötvények
3. Tartozások kötvénykibocsátásból
4. Beruházási és fejlesztési hitelek
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek
6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben
7. Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
9. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

F/III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK

1. Rövid lejáratú kölcsönök
2. Rövid lejáratú hitelek
3. Vevőktől kapott előlegek
4. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (szállítók)
5. Váltótartozások
6. Rövid lejáratú köt. kapcsolt vállalkozással szemben
7. Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni viszonyban lévő vállalkozással szemben
8. Rövid lejáratú köt. egyéb részesedési viszonyban lévő váll. szemben
9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
10. Kötelezettségek értékelési különbözete
11. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete

G. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK

- 1, Bevételek passzív időbeli elhatárolása
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása
3. Halasztott bevételek